

عنوان مقاله:

رابطه فضایی متغیرهای اقلیمی با عملکرد برنج و گندم (مطالعه موردی: سواحل جنوبی خزر)

محل انتشار:

مجله تحلیل فضایی مخاطرات محیطی، دوره 9، شماره 4 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

علی اکبر شمس پور - Physical Geography Department, Faculty of Geography, University of Tehran

حدیث صادقی - Physical Geography Department, Faculty of Geography, University of Tehran

حسین محمدی - Physical Geography Department, Faculty of Geography, University of Tehran

مصطفی کریمی - Physical Geography Department, Faculty of Geography, University of Tehran

خلاصه مقاله:

اقلیم از عوامل تعیین کننده در کمیت و کیفیت تولید محصولات کشاورزی است، این پژوهش ارتباط میان عناصر اقلیمی بارش و دما به عنوان متغیرهای مستقل با عملکرد برنج ۴۰ شهرستان و گندم ۳۰ شهرستان به عنوان متغیرهای وابسته در سواحل جنوبی دریای خزر در طول دوره آماری ۱۳۷۹-۱۳۹۵ واکاوی شد. با استفاده از آزمون خودهمبستگی موران و رگرسیون وزن دار جغرافیایی تحلیل های آمار فضایی انجام شد. براساس نتایج حاصل از شاخص موران به ترتیب به میزان $4334821/z$ برای برنج و $719571/z$ برای گندم نشان داد که الگوی توزیع فضایی عملکرد برنج و گندم دارای الگوی خوشه ای است. تاثیر مثبت بارش در عملکرد برنج در شرق دریای خزر با دامنه ضرایب رگرسیون 0.2% تا 54% قابل توجه است؛ همچنین نتایج حاکی از رابطه منفی میان متغیر دما با عملکرد برنج در جنوب شرق و شرق و اثر مثبت آن بر عملکرد برنج در دیگر نواحی بود. تاثیر بارش بر عملکرد گندم در غرب و مرکز منطقه با دامنه ضرایب رگرسیون 481% تا 871% منفی بدست آمد. همچنین نتایج حاکی از رابطه منفی دما با عملکرد گندم در شرق و جنوب شرقی نوار ساحلی و رابطه مثبت دما با عملکرد گندم در دیگر مناطق بود. در نهایت نتایج حاکی از آن بود که در بخش های غربی و مرکزی به علت بارش فراوان و تعداد ساعات آفتابی کم افزایش در مقدار دما مطلوب تر از افزایش مقدار بارش است و در نواحی شرقی و جنوب شرق منطقه که میزان بارش آن پایین تر از آستانه مورد نیاز برنج و گندم است افزایش در میزان بارش مطلوب تر است.

کلمات کلیدی:

Spatial statistics, Crop yield estimation, Geographical weight regression, Rice, Wheat

آمار فضایی، تخمین عملکرد محصول، رگرسیون وزن دار جغرافیایی، برنج، گندم.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1689259>

